

Відповіді на завдання – 10 клас.

Завдання 1. Тести.

1. г. 2. а. 3. г. 4. б. 5. в. 6. в, г. 7. д. 8. в. 9. в. 10. а, в, г.

Завдання 2.

1. ....незалежна, ...соціальна..... . 2. ....забезпечення .....головним ..... . 3. ....міжнародні ..... національного ..... 4. .... людині .. суспільству.. 5..... політичної....., ідеологічної .....

Завдання 3.

1. Відмінні ознаки між припиненням трудового договору (далі -ТД) за угодою сторін та припиненням трудового договору за бажанням працівника.

1. Для звільнення працівника за власним бажанням цілком достатньо лише його волевиявлення – через два тижні після подання керівництву відповідної заяви він може без будь-яких несприятливих для себе наслідків вже не виходити на роботу, незалежно від ставлення до його звільнення роботодавця; а обов'язковою умовою для припинення ТД за угодою сторін є наявність взаємного волевиявлення і працівника, і роботодавця, яке спрямоване на припинення трудових відносин.

2. За угодою сторін може бути припинено, як правило, тільки строковий ТД або ТД укладений на час виконання певної роботи, а за бажанням працівника може бути припинено також безстроковий ТД.

3. При звільненні за угодою сторін не потрібно попередження від працівника за два тижні, як це передбачено при його звільненні за власним бажанням.

4. Якщо має місце припинення ТД за бажанням працівника, то строк припинення трудових відносин визначається у законі (2 тижні, а в окремих випадках строк, про який просить працівник), а при припиненні ТД за угодою сторін строк припинення трудових відносин визначається самими сторонами за їх домовленістю.

5. При припиненні ТД за бажанням працівника має бути подана письмова заява, а форма угоди сторін про припинення ТД, як правило, є усною.

6. Якщо роботодавець і працівник вже домовилися між собою про припинення трудових відносин, то анулювання такої домовленості може мати місце лише у разі їх взаємної згоди на це, а якщо працівник подав заяву на звільнення, то до моменту видачі наказу про звільнення він може анулювати таку заяву в односторонньому порядку.

7. Якщо ТД припинено за бажанням працівника, то виплата допомоги по безробіттю триває 90 календарних днів, а у випадку припинення ТД за угодою сторін виплата допомоги по безробіттю здійснюється 360 днів.

2. Відмінні ознаки прав власника житла (далі - ПВЖ) і прав наймача житла (далі - ПНЖ)

1. Коло ПВЖ дещо ширше, ніж коло ПНЖ.

2. Власник житла має право, на відміну від наймача житла, розпоряджатися житлом.

3. Права наймача житла, на відміну від ПВЖ, припиняється у зв'язку із припиненням договору найму.

4. ПНЖ, на відміну від ПВЖ, виникають лише на підставі договору.

5. Власник житла може відчужити свої права, а наймач житла – не може.

6. ПВЖ, на відміну від ПНЖ, можуть належати йому довічно.

3. Відмінні ознаки дисциплінарної відповідальності (далі - ДВ) і матеріальної відповідальності (далі - МВ.)

1. На відміну від ДВ, МВ має двосторонній характер, оскільки і працівник, і роботодавець можуть бути суб'єктами такої відповідальності.

2. Метою МВ є відшкодування (компенсація) завданої шкоди, а ДВ – забезпечення трудової дисципліни.

3. На відміну від ДВ, працівник може бути притягнений до МВ не за будь-яке протиправне недотримання трудової дисципліни, а лише за те, в результаті якого була завдана майнова шкода роботодавцю.

4. Метою ДВ є покарання працівника, а відтак вона може бути замінена іншими заходами впливу. Доцільність її застосування визначається самим роботодавцем. Заходи матеріальної відповідальності є правовідновлюючими, а тому не можуть бути замінені якимось іншими заходами і, згідно із законом, особа, яка завдала шкоди, зобов'язана її відшкодувати.

5. Дисциплінарне стягнення застосовуються лише в порядку, передбаченому КЗпП, та вимагають наявності акта їхнього застосування з боку уповноважених органів. Обов'язок працівника чи роботодавця щодо відшкодування майнової шкоди може бути реалізований добровільно і без наявності такого акта.

6. Якщо мова йде про МВ працівників, то вона може бути колективною (бригадною), а ДВ такою бути не може.

7. При ДВ діє принцип презумпції невинності працівника, а при МВ в окремих випадках діє принцип презумпції вини працівника (наприклад, якщо з працівником укладено договір про повну матеріальну відповідальність).

Завдання 4.

Положеннями Конституції України, які прямо засвідчують те, що Україна є правовою державою можна вважати наступні:

- а) людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю;
- б) держава відповідає перед людиною за свою діяльність, утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави;
- в) носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ;
- г) державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову;
- д) в Україні визнається і діє принцип верховенства права;
- е) суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності;
- є) правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Завдання 5.

Задача № 1

Ситуація, що аналізується, врегульована нормами конституційного права (інститут виборів) та нормами кримінального права (інститут злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та інститут злочинів проти власності). Основними джерелами права, які стосуються даної ситуації є Конституція України, Закон України «Про вибори народних депутатів України» та Кримінальний кодекс України (далі – ККУ). Відповідно до ч. 2 ст. 71 Конституції України виборцям гарантується вільне волевиявлення, тобто існує принцип вільних виборів, який передбачає заборону застосування насильства, погроз, обману, підкупу чи будь-яких інших дій, що перешкоджають вільному формуванню та вільному волевиявленню виборця. Оскільки мав місце підкуп виборця, то цей принцип виборів було порушено.

Таке порушення принципу виборчого права є кримінально караним діянням. Здійснивши підкуп виборця, Павло скоїв злочин, передбачений ч. 1 ст. 157 Кримінального кодексу України (перешкоджання здійсненню виборчого права шляхом підкупу виборця). Об'єктом цього злочину є виборчі права громадян. З об'єктивної сторони злочин дістає вияв у перешкоджанні вільному здійсненню громадянами свого виборчого права. Способом скоєння цього злочину є підкуп виборця. Склад злочину формальний, тобто цей злочин вважається закінченим з моменту вчинення дій, спрямованих на перешкоджання здійсненню виборчого права шляхом підкупу. Із суб'єктивної сторони злочин характеризується умисною виною і спеціальною метою: перешкодити виборцю вільно здійснити дії, спрямовані на реалізацію належного йому активного виборчого права (права обирати). Суб'єкт злочину загальний, тобто будь – яка фізична осудна особа, яка на день скоєння злочину досягла шістнадцятирічного віку.

Діяння Едуарда (мається на увазі те, що в кінцевому випадку він не віддав свій голос за Колобова, а зробив бюлетень для голосування недійсним) теж має вважатися кримінально караним, однак при цьому слід зазначити, що притягнути Едуарда до кримінальної відповідальності за шахрайство (ч. 1 ст. 190 ККУ) неможливо, позаяк не можна буде довести його вину через існування принципу таємниці голосування. Об'єктом злочину, скоєного Едуардом, є суспільні відносини власності, що охороняються кримінальним законом як частина економічних відносин, як основа економічної системи держави. Предметом злочину є майно (у даному випадку грошові кошти у сумі 300 грн.). Об'єктивна сторона цього злочину виражається у заволодінні чужим майном шляхом обману. Закінченим злочин вважається з моменту заволодіння майном, тобто це злочин з матеріальним складом. Суб'єктивна сторона характеризується прямим умислом та корисливими мотивом і метою. Суб'єкт злочину загальний, тобто будь – яка фізична осудна особа, яка на день скоєння злочину досягла шістнадцятирічного віку.

Задача № 2

Ситуація, що аналізується, врегульована нормами трудового права (інститути випробування при прийнятті на роботу та розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця). Основним джерелом права, що містить правові норми, які стосуються даної ситуації є Кодекс законів про працю України (далі - КЗпП). Розглядати згоду працівника на випробування при прийнятті на роботу одночасно і як згоду на майбутнє звільнення з роботи у разі виявлення його невідповідності роботі не можна, згода працівника на випробування має конкретний цілеспрямований вираз, вона стосується конкретної роботи, а не строку договору, має правове закріплення в наказі роботодавця чи трудовому договорі. Для настання встановлених законом юридичних наслідків згода працівника на звільнення з роботи повинна мати іншу правову форму, а не трудовий договір.

Трудовий договір, як угода про прийняття на роботу разом з умовою її виконання, не може розглядатися одночасно і як умова про майбутнє звільнення. Трудовий договір - це юридичний факт реалізації права на працю, для його розірвання існують інші підстави, інші юридичні факти.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 КЗпП, в період випробування на працівника поширюється все законодавство про працю, у тому числі і ч. 3 ст. 40 КЗпП, відповідно до якої не допускається звільнення працівника з ініціативи роботодавця в період його тимчасової непрацездатності. Більше того, ч. 3 ст. 27 КЗпП містить правовий припис, який підтверджує, що звільнення з роботи тимчасово непрацездатного працівника в період

випробування не є винятком із загального правила звільнення з ініціативи роботодавця. Відповідно до цього припису, роботодавець вправі продовжити строк випробування на ту кількість днів, яку працівник не працював у зв'язку з хворобою. Тобто тимчасова непрацездатність працівника під час випробування є перешкодою у розірванні з ним трудового договору з ініціативи роботодавця.

Завдання 6.

Під правоохоронним органом розуміють державну установу, яка діє в системі органів влади й виконує на основі закону державні функції (владні, організаційно-розпорядчі, контрольно-перевірочні тощо) в різних сферах внутрішньої та зовнішньої діяльності Української держави. Правоохоронний орган - це юрисдикційний орган, уповноважений державою виконувати в установленому законом порядку функції або завдання з охорони права, охорони правопорядку, розслідування або запобігання порушень права, відновлення порушеного права, захист національної (державної) безпеки, підтримання правопорядку, забезпечення стану законності.

Основними рисами правоохоронних органів є наступні риси: це органи, які здійснюють правоохоронну діяльність лише за допомогою застосування юридичних заходів впливу; застосовувані в ході здійснення правоохоронної діяльності юридичні заходи впливу, повинні строго відповідати закону або іншим правовим приписам; правоохоронна діяльність реалізується у встановленому законом порядку, з дотриманням певних процедур; діяльність правоохоронних органів є публічною, багатоплановою.

В Законі України "Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів" подано перелік правоохоронних органів, до яких, зокрема, належать: органи прокуратури; органи внутрішніх справ; органи служби безпеки; військової служби правопорядку у Збройних Силах України; митні органи; органи охорони державного кордону; органи й установи виконання покарань; органи державної податкової служби; органи державної контрольно-ревізійної служби; органи рибохорони; органи державної лісової охорони; інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції

До функцій правоохоронних органів належать: охорона та захист права, відновлення порушеного права, припинення або розгляд порушення права, виявлення або розслідування злочинів.

Правоохоронні функції або завдання здебільшого залежать від участі того чи іншого органу в охороні (підтриманні) правопорядку. Підтримання правопорядку та припинення правопорушень покладено на компетентні державні органи (прокуратуру, органи внутрішніх справ, податкову міліцію, органи Служби безпеки України), для яких діяльність із підтримання правопорядку, запобігання правопорушенням, дізнання й розслідування злочинів є обов'язковою і полягає в невідкладному й адекватному реагуванні на факти невиконання або неналежного виконання вимог правових норм з боку юридичних або фізичних осіб. Відновлення порушеного права - пріоритетне завдання у діях правоохоронних органів. Йдеться про систему правомірних дій, до яких примушують фізичну або юридичну особу, що своїми діями зумовила збитки або будь-які інші негативні наслідки, щодо їх відшкодування. Для цього передбачено процедури скасування незаконного рішення, прийнятого державним (або й правоохоронним) органом, встановлено порядок відновлення порушених правовідносин, відшкодування моральної або матеріальної шкоди, закріплено компенсаційні виплати за неправомірні дії правоохоронних органів тощо.

Правоохоронні дії тісно пов'язані між собою. Вони утворюють цілісну правоохоронну діяльність, у якій охорону правового порядку здійснюють органи внутрішніх справ, захист національної безпеки - органи Служби безпеки України, розслідування злочинів - органи досудового слідства, відновлення порушеного права - органи державної виконавчої служби.